



LIST IZLAZI TJEDNO. — GODIŠNJA PRETPLATA
30.— DIN. — ZA INOZEMSTVO 60.— DIN.
OGLASI PO NAROCITOJ TARIFI.

GODINA X. BROJ 1.
Šibenik, 1. siječnja 1939.

ADRESA UREDNIŠTVA I UPRAVE: SIBENIK pp. 17.
RUKOPISI SE NE VRAČAJU.
BROJ ČEK. RAČUNA 33.121

Svijetla nade

Oj, divna nado! — Neka to bude naš uslik, kad protaremo svoje snene oči u prvom jutru novog, mладог ljeta; neka to bude naš prvi gutnjaj i prvi zalogaj u ovoj novoj godini.

Toliko puta nam rekoše umnici i narodni vođe: Na prošlosti budućnost se snuje. — Mi vjerujemo njihovoj riječi, jer je potvrđena iskustvom vječkova. Ali bliže vremena, da malo duže i ozbiljnije mislimo na svoju prošlost,

Sada, međutim, hraneći se slatkim zalogajima nade, mislimo ponajviše na budućnost.

Moguće se previše bojite! U vama plamen nade sve više jenjava kao da će potpuno ugasnuti! — Eto, to se baš ne smije dogoditi, jer tek tada kopamo samima sebi grobnicu,

Širite „Katolik“

Tražite, i nači čete; pitajte, i date vam se; kucajte, i otvorice vam se. — Krist nam tako govori, pa zar da ne vjerujemo Njegovoj neprevarljivoj riječi!

Mi smo toliko puta kroz našu povijest istinski tražili, jasno pitali i bez straha kucali; čitav naš narod je bezbroj puta tražio, pitalo i kucao. — A što! Sto smo mi tako željno tražili i pitali! Na čija smo vrata tako neustrašivo kucali! —

Jabuka

Štajerske, zimske, najukusnije plemenite fine vrste, kao kanada, lederice, citronke i t. d. po 4, 5, 6 din., sanduke cirk. 50 kg. brutto za netto franko stanice kupca prema 1/3 predjuma, ostatak pouzećem razrašilj: Eksport „Jabolka“, Maribor, Pobrežje, Gospovetska 56.

Čekavati nikada, jer očajnik gubi sve, pa i ono što nas još najviše i jedino podržava uspravne na nogama, a to je svjetla i divna nado, koja nam se uvijek blago smiješi kao zvijezda jutarnjica i osvježuje nas kao što zapjehare trkače osvježuje hladni napitak.

Koliko puta je tuča stresla sa poveva zeleno lozovo lišće i zgnječila grozdove bobice; koliko puta je maslinova mušica napala masline i zagonjila mirisavo ulje iz naših vječno zelenih maslinika! — Pa je li radi toga seljak prestao rezati, okopavati,

U društveni život treba unositi misli evanđelja!

Naš stav u novoj godini

Zidari uzimaju u ruke nacrta, pruge ga, i onda počnu ogradičati i dizati zgradu. Ako se nema nacrta, to svakako s metrom, u najgorem slučaju s kornad konopca, izmjere zemljište, na komu se misli nešto podignuti.

Uzeli smo zidare, a mogli smo uzeli ljudi bilo koga zanimanja i zanata. Hoćemo islaknuti, da svaki rad traži od nas promišljenosti, prije nego li ga se latimo.

Godina od 365 dana je period koji vidi i dobra i zla i kod nas lično i kod ljudi oko nas. Nema ih više koji stotinu tih perioda prođu od koljevke do groba. Mi, nekako, mislimo da se može biti zadovoljan s osamdesetak njih. Kako bilo, svakako vrijeme od jedne godine mnogo znači u našem životu, pa o tomu vremenu treba voditi računa. Za nas je svaka godina razdoblje, koje od nas traži, da u njemu pokazemo svoj korak naprijed na putu k uspinjanju sve na više. Svaka godina našega života traži od nas, da izvršimo po koji dio na zgradi velikoga nacrta — našega ličnoga napretka i našega potvrdava za napredak zajednice. Uvijek treba nadograditi, a osim toga i popravljati.

Mi smo učinili obračun sa stariom godinom, i kao dobri račundžije izveli bilans. Znamo u čemu smo išli naprijed, a u čemu nazad, a u nečemu smo ostali na istomu — »na svomu.«

U 1939 idemo novim odlučnim korakom naprijed, bogatiji iskustvom i znanjem.

Nacrta nam je dobro znan; ali na tomu nacrta je crvenilom, jer je hitno, označeno jedno, a to jedno jest: u društveni život, koji se trga, unositi zdrave misli evanđelja. Govorimo, fumačimo, radićemo, propagiramo, ostarivačemo u sebi i oko sebe velike nacrte o obnovi koju propovijeda evanđelje. O evanđelu puno govore i kršćani i nekršćani, a malo ga i slabu fumačimo i jedni i drugi. Evanđelje nije samo profutrov, nije to injekcija koja olakšava boli, koja pokrپava čovjeka i zacičeljuje ranu, da ne teče krv; evanđelje ne će mrvica i palikovanja, ono

sne ne zadovoljava s malim, ono hoće ništa više ni manje, nego novoga čovjeka, čovjeka novih misli, novih naziranja, novih poimanja. I evanđelje odgovara samo za čine toga novoga čovjeka, koji je njegov ideal. Treba mnogo htjeti, da se nešto postigne. I nama treba htjeti mnogo, da dodeemo do novoga vremena, u komu će već jednom moći otpočiniti izmoreni i izmlačeni rod ljudski, koji samo trpi, a ne zna zašto trpi, odnosno, zašto jednom ne bi mogao biti bez tako mučnih briga, koje ga razapinju na mučenički križ.

U stvaranju novoga čovjeka, koji ima donijeti novo vrijeme, naičimimo na kamenje spoticanja, na nerazumjevanja, kriva shvaćanja i poteškoće, bez kojih bismo morali biti.

U modernom Babilonu, unakrsnih mišljenja i težnji, kada je, najčešće, istina pomiješana s lažu, tama sa svjetлом, dobro sa zlom, lako ćemo se snalaziti, jer imamo busolu koja nam pokazuje sjever, t. j. luči istinu od laži. Kako se ko odnosi prema svjetlom liku Isusa Krista, to će nam biti mjerilo, da se odmah snađemo i pogodimo koji put vodi sreću, a koji raspadu.

Petar, apostol, nije razumio Gospodina, kada mu je govorio o Ivannu, apostolu, pa je dobio odgovor: Što je tebi za to, ako on i ostane? Ti mene slijedil — U životu nailazimo na upitnike i uskličnike koje ne razumijemo. U tim časovima sjetimo se ovoga evanđeoskog prizora. Samo ti mene slijedi! Mi znamo svoju stazu, nama je znan naš zadatak. Mi znamo koji nam je Vođa i Učitelj, pa dogadalo se bilo što, mi idemo za Njim, mi slijedimo Njega. To nam je koliko jamstvo za dobro pogoden put, toliko i utjeha.

Mi kročimo u novo razdoblje s posjedom božićnoga mira, koji zlo ne ništa sa zlom, ni nepravdu s nepravdom, ni nasilje s nasiljem, nego sva zla mrvimo u prah snagom istine, pravednosti i jednakosti Onoga koji je izašao iz betlehemske štalice.

Nova godina će nas barem za koji korak približiti onomu idealu, koji sigurnost sretnoga života gleda samo u velikoj Spasiteljskoj misli, ko-

gnjojiti i poljevati svoj vinograd! Je li prestao njegevali svoje maslinike! — To bi se bilo i dogodilo, da u njegovom srcu svjetla nado nije našla svoje toplo i meko gnezdo.

Tako i mi. Upravo tako, i nikako drukčije! Što nismo dosad postigli, nadajmo se, da ćemo postići, što dana ne posjedujemo, vjerujmo, da ćemo sutra posjedovati!

— Sretna nova godina! — Tako jedni drugima želimo i čestitamo. A ko će nam dati tu sretnu i blaženu

ja nam je u Bogu otkrila zajedničkog Oca.

A kako se zovu djeca, koja imaju jednoga oca?

Braća i sestre.

Junior

Katoličke pobjede

NEOBIČNA MLADA MISA

U Strasbourg je biskup posvetio za svećenika oca jedanaestero djece. Žena mu je umrla, tri sina su stupila u red redemptorista, a dvije kćerke u časne sestre. On je bio činovnik u nekom industrijskom poduzeću, a uvečer, kad bi se vratio iz službe, učio je bogosloviju. Svoje je studije završio u bogosloviji. Neobično je bilo to, da su na Mladoj Misi ocu-mladomisniku asistirala dva sina.

KATOLIČKA RADO-STANICA

U gradu São Paulo u Braziliji su postavili radio-stanicu »Anchieta«. Ta ka su je nazvali po ustanovitelju grada São Paulo isusovcu misionaru Anchieta. Vodstvo radio-stanice je namjerava upotrijebiti u vjersko-crkvene svrhe: gojiti nutarnji vjerski život, fumačiti evanđelje, priređivati tečajeve za učitelje katoličkih škola, pozivati na duhovne vježbe, pospiješivati karitativen rad. — Prva emisija te nove radio-stanice je bilo svečano zvorenje u tamošnjoj benediktinskoj crkvi te pontifikalna Misa i govor nadbiskupa u São Paulo, koji je najviše radio za ustanovljenje te stanice.

ŽELIMO KRISTOVU POLJSKU!

Sredinom mjeseca listopada poljska muška mladina okupila se na Jasnoj gori kod svetišta Majke Božje. 120 hiljada ih je bilo. Među omladinu su došla 2 kardinala i 16 biskupa. Cijeloj armadi katoličke muške omladine poljski primas kardinal Hlond je rekao: »Došlo je vrijeme, kad se ima svijet, kad se ima Poljska odlučiti: ili će ići za Kristom, ili će slijediti ateiste... Poljska još provodi svoj plebiscit za Kristovo kraljevstvo. Taj plebiscit neka se završi tako da se narod i država oslonje na duh svetog evanđelja. Poljska ide naprijed i vrši poslanstvo kao Poljska Kristova.«

AMERIKA ZA KATOLIČKU KNJIŽEVNOST

Prije deset godina je skupina newyorskih laika ustanovila društvo

— U našim oči-

ma se smije nado!

I vi oblaci tamni, koji u svojim vlažnim skulovima nosite slanu, snijeg i tuču, ne zaustavljajte se nad našim glavama. Ni s vama ne želimo biti u rodbinskim vezama, jer u našem srcu, i po ovoj zimi, cvate divna, mirisava crvena ruža, a zove se: Nada.

Mi ne želimo sretnu novu godinu; mi je hoćemo! Hoćemo je sebi i člavom svom hrvatskom narodu! Ig-

Širom svijeta

NOVA NACIONALISTIČKA OFENZIVA. Uoči Badnjaka španjolski nacionalisti izvršili su iznenada prodor i zauzeli veća područja u Kataloniji. Crveni su bili iznenadeni ovim naglim i neočekivanim pritiskom. Operacije su nastavljene i na Badnjak i Božić, usprkos silne studenosti. — Na Badnjak u ponoći u nationalističkim logorima na svim frontama odslužena je služba Božja na improviziranim poljskim oltarima. Prisustvovali su joj svi vojnici nacionalnih armija. — Za prva četiri dana gornje ofenzive bilanca je ova: 600 četv. km. cvojenoga područja, 15 zaposnutih sela, napredovanje u neprijateljsko područje u dubinu od 27 km, 30 strušenih aeroplana i 4 hiljade zarobljenika. Ofenziva se dalje pobjedosno nastavlja. Zarobljeno je također mnogo ratnoga materijala.

PREDSEDNIK HACHA U SLOVAKOJ. Predsednik čehoslovačke republike dr Emil Hacha na poziv slovačke vlade proveo je božićne praznike u Slovačkoj. Na cijelom putu po Slovačkoj priredene su mu tople manifestacije kako od vlasti tako i od stanovništva. U Ružomberku ga je dočekao i pozdravio predsednik slovačke vlade dr Tiso. Tom prilikom u govorima je istaknuto čehoslovačko bratstvo. Predsednik Hacha zahvalio se na pozdravu slovačkim jezikom i među ostatim naglasio, kako treba staviti kamen ploču na prošlost i započeti korisnu akciju za dobrobit i procvat nove republike. Nato je pošao na groblje, gdje je položio vijenac na grob Andreja Hlinku te dugo ostao u molitvi, dok je Hlinkina garađa odala dužnu počast.

MINUS 58 STUPANJA. Strahoviti val zime zahvatilo je Ameriku. U Sjedinjenim državama temperatura je mjestimice pala na minus 13 stupanja, a u Kanadi minus 58.

VJERSKI KULT U ŠPANJOLSKOJ NACIONALISTIČKOJ VOJSCI. »Bulletin d'information Espagnole« (Paris) u broju 173 donosi naredenje ministarstva narodne obrane nacionalne Španjolske od 14. studenoga ove godine objavljeno u »Službenom listu« br. 139. Tim naredenjem utvrđuje se vjerski kult u vojski. Naredenje glasi: »Kako su u našoj vojsci, pored ostalih vrlina, od nezapamćenih vremena ukorijenjeni najdublji vjerski osjećaji, armija ih je u svim rodovima javno manifestirala, stavljajući se u raznim zazivima u zaštitu Svetog Djevice Marije. Godine laicizma nijesu uspjeli izbrisati ovih tradicija i od početka našeg slavnog pobijedosnog pokreta, sve armije i svake vojne tijela izrazila su želju da se opet uvede vjerska služba kojom mogu slaviti svoje blagdane. Danas mač Caudilla istovremeno dok oslobođuje tla otadžbine od horda, koje su nastojale da je podjarme, kuje Novu Španjolsku na starim tradicijama koje su je učinile velikom; svečana potvrda ovih osjećaja nije mogla izostati i zbog toga se vraćaju na snagu sve mjere, kojima su bili proglašeni sveti zaštitnici svake armije i svakog vojnog tijela koja su ih vjerno i s puno poštovanja prema tradicijama uvijek poštovali i slavili.«

Širite „Katolik“

Slobodan je onaj koji žive kako hoće, ali na ovaj način žive jedino onaj, koji knjepostno žive.

N. Tommaseo

Kad čovjek izgubi slobodu, rekao bih da gubi polovicu duše.

Homer

O bijedna slobodo, u tvoje ime koliko se zločinstva i gluposti počinilo i još se danas čini!

Nicora

Sloboda je san svih naroda, ali je svakodobro ne shvaća i ne tumači na isti način. Razumimo se: slobodno je dobro činiti u opću korist i pojedinaca, ali podnipošto u korist jednoga, a na štetu drugoga.

Fabri

Narod, koji se ne zna uzvisiti do one uživene svrhe, koju mu je Bog opredijelio; narod, koji se ne može zagrijati na vatri uživene umjeće; narod, kojem nije razvijena svijest za idealna dobra u njegovom životu; narod, koji ne umije kazati ili se ne može držati devize: »ili slavno umrijeti l' slobodno živjeti«, taj narod nema duga života, nema daleke budućnosti.

Vj. Klatić

Narod, ako želi biti sretan i bogat, mo-

Naše smjernice

Problem Europe

Zagrebički nadbiskup i hrvatski metropolita preuzev. g. dr Alojzije Stepinac napisao je za božićni broj osječkog »Hrvatskog lista« sažet članak »Quo vadis Europa«, u kojemu između ostaloga veli:

»Promatramo Europu i pitamo se — quo vadis, Europa? U boljševizam? Onda ideš u sigurnu propast! U rasizam? U onaj rasizam, koji ne pozna Boga Stvoritelja svijeta, nego »boga«, kojeg sebe svaki pojedini fingira prema zahtjevu svojih strasti? I onda ideš u sigurnu propast! U »pučku frontu? Pa to je zadnja stanica na putu u boljševički kazionu. U sekrtarstvo? Tko da mu imena nabroji? Teozofija? Adventizam? Starokatolicizam? Spiritizam? Baptizam? Tu već nastaje pometnja jezika, jer se gradi babilonski toranj. Tu ti, Europa, nema spasa!«

Gdje je dakle tvoj spas? U povratku k Bogu! Udaljila si se od Boga, prezrela si Božji autoritet, kojemu je nositeljica katolička Crkva! Htjela se biti slobodna, prosta od svih okova i klanjati se jedino »bogu« razumu. Ali razum nije Bog, nego je, prije idol, i tko se idoli klanja, počinja idololatriju. A idolopoklonici su robovi onoga, čemu se klanjaju. Zato te je stigla kazna! Dok si hlepila za neobuzdanom slobodom, pala

si u najgore ropstvo, jer nema goreg rostva, nego li je sloboda bez Boga! Vrati se k Bogu, kojemu imadeš da zahvališ svu svoju veličinu, svu svoju kulturu, svoje vođeće mjesto u svijetu.

Težak je povratak! To svi osjećaju. Ali mora se početi, i to što prije, dok ne bude prekasno. Mora se barem početi. »Približite se Bogu«, opominje apostol, »pa će se i Bog približiti vama!«

Na pogled tolikih zala ne valja kukati i jadikovati, nego tražiti lijeka. Non luctu sed remedio opus est in malis! Bog mora da zauzme opet mjesto u školama, u sudnicama, u tvornicama, u kazalištima, u kinima, u trgovini, u industriji, u seljačkim domovima i gospodskim palaćama, u radničkim potleušicama, u cijelom javnom i privatnom životu. Ali ne prazno ime na ustima, nego punina zakona Njegova!

I mi smo Hrvati dio Europe. Fiat applicatio! Za nas to dvostruko vrijedi, jer smo maleni narod. Samo nas je katolička Crkva sačuvala i spasila od propasti kroz ovo trinaest vijekova. Ona će nas čuvati i u buduću, ostanemo li joj vjerni. Ne samo to, nego će nas učiniti velikima, jer je velik onaj, koji u duši nosi neizmjernog Boga!«

Silu čemo nadvladati silom!

Pravo jačega

Nedavno je jedan francuski tjednik na naslovnoj strani donio zgodan i savremen ertež. Civilizacija plače nad knjigom povijesti. Na crnoj stranici te povijesti stoji napisano: ponovno oživljavanje dogme — sila je prvo pravo. I zbilja danas u svjetskoj historiji vrijedi jedino sila. Jači je uvijek i jedino u pravu. Slabiji je krivac i on strada. A to nije ni lijepo, ni kulturno. I civilizacija plače.

A zamišljen je i plaće nad sudbinom svijeta svaki ozbiljan čovjek. Jer i u svijetu državnika i političara, i u onom dnevnom, običnom vrijedi pravo sile. Nastaviti ovo ka znači spremiti scenu za posljednji čin čovjekove tragedije.

Mnogi koji ravnaju sudbinom malih naroda i kroje geografsku kartu Evrope kako se njima svidi opravдавaju svoje poteze svojim oružjem. Pravo onoga koji ima više oružja i novaca je ono jedino što rješava najzamršnije probleme svjetske politike.

I ne samo to. Nije samo u politici tako. Oni koji su vlasnici svih nakladnih zavoda, filmskih poduzeća, kazališta i bana-ka, oni koji imaju uvijek spremne Judine srebrnjake da izdaju svakoga, pa i jedne druge, gospodare i našim gospodarskim i socijalnim životom. Imaju novaca, pa misle da imaju i pravo da ljudima serviraju bilo šta.

Zato na filmska platna dolaze svinjarije prve vrste, na kazališne daske najgadnije stvari,

ra biti sloboden. Sloboda se stiće samo požrtvovanjem i velikom ustrajnom borboru duše i tijela. Pri tom moramo vazda svoje osobne probitke podrediti onim cijele domovine, moramo čast i pravo zemlje braniti odusjevljenje, nego li svoje vlastito.

F. Folnegović

Sloboda je zlatna, ali ona ne znači dozvolu svakome, da čini, što hoće, drukčije je anarhija, koja je nakaza slobode.

N. N.

Svuda se sa slobodom rađa umjetnost, poezija, znanost, bogatstvo.

E. Laboulaye

Covjek je sloboden, ali svezanim rukama; on ne može preko stanovite, od naravi postavljene, granice.

Büchner

Najveće dobro među svjetskim dobrima jest sloboda.

Emerson

Ako si rad biti svoj, stresi sa sebe sve potrebe, koje ti nije priroda naložila, nego su ti ih naprilići tvoji neprijatelji da te njima sapnu i da budeš rob.

Sokrat

Prirođem Evropi tužnu budućnost radi pretjerane slobode štampe.

Kard. Consalvi

Samo jedno stvara veličinc naroda, slo-

Iz naših krajeva

PREDSEDNIK DR MACEK U KUPINCU. Predsednik dr Vladko Maček otputovao je uoči Badnjaka na svoje gospodarstvo u Kupincu, gdje je proveo božićne blagdane u nazužem obiteljskom krugu. Dr Maček još se nalazi u Kupincu i ne zna se točno dan, kad će se vratiti u Zagreb. Povodom božićnih blagdana primio je predsjednik vrlo velik broj čestitaka za Božić i Novu Godinu, koje još stižu.

PISANJE »BERLINER TAGBLATT« A O IZBORIMA U JUGOSLAVIJI. Beogradski »Samouprava« prenosi članak »Berliner Tagblatta« o izborima u Jugoslaviji. U članku se iznosi stav opozicije prema vanjskoj politici Jugoslavije, pa piše ovako: »Istina je, da Hrvati u toj borbi nisu vidjeli ništa drugo nego svoju Hrvatsku: to znači sve što ona, prema njihovom mišljenju, ima pravo da traži, sve što joj je obećano, sve što joj je uskraćeno«. Dalje taj isti list piše: »Oni narodi, koji su tek prije historijski katkog vremena doživjeli svoje ujedinjenje, kao Njemačka i Italija, ti narodi jedino mogu da pravedno shvate stav Hrvata i Srba, i oni smatraju da je hrvatsko pitanje vrlo ozbiljno ali da nije tragično«. »Sa sigurnošću možemo tvrditi, da Jugoslavija neće propustiti historijski čas, za koji su ovi izbori značili prvi udar zvona«.

PUT DRA STOJADINOVIĆA I DRA KOROŠCA U INOZEMSTVO. Predsednik vlade i ministar vanjskih poslova dr Milan Stojadinović otputovao je dne 25. pr. mj. u noći u inozemstvo, gdje će provesti božićni odmor. Njega će zamjenjivati u poslovima predsjedništva ministarskog vijeća i ministarstva vanjskih poslova ministar prometa dr Mehmed Spaho. Isto tako je otputovao u inozemstvo i bivši ministar unutrašnjih poslova dr Anton Korošec, kojega su ispratili na kolodvor dr Spaho, dr Krek, Dimitrije Magarašević, novi ministar unutrašnjih poslova Milan Čimović i šef kabineta predsjednika vlade dr Jovan Marković, koji je izšao na kolodvor po nalogu dra Stojadinovića. Dr Korošec primljen je prije odlaska u audijenciju i odlikovan ordenom Karađorđeve zvijezde prvog stepena. U ministarstvu unutrašnjih poslova imenovan je pomoćnik ministra Božidar Krstić, do sadašnji načelnik upravnog odjeljenja ministarstva unutrašnjih poslova.

POUPUST NA SAMOBORSKOJ ŽELJEZNICI. Ravnateljstvo samoborske željeznice odobrilo je, da Križari uz svoju legitimaciju i posebnu kartu samoborske željeznice imaju pola karte na samoborskoj željeznicu uvijek, kada se vože. Međutim potrebno je imati ispravnu križarsku legitimaciju, te legitimaciju željeznice Samobor, koja stoji din 5 i dobije se kod VKB. Kako treba te legitimacije samoborske željeznice rabaviti samo o Novoj Godini, pozivaju se društva, da odmah jave u pisarni VKB, koliko legitimacija trebaju.

ODRŽANI TEČAJEVI. Održani su tečajevi u Martinskoj Vesi, Voćinu, Kraljevcu, Đakovu, te u Pakoštanim. Ove tečajevi su u vremenu od 27.—30. XII. održali izaslanici VKB.

dan grđiti ono što je lijepo i pošteno i od zakonite vlasti odobreno.

C. Cantù

Sloboda sastoji u poslušnosti političkog i gradanskog zakona, naprotiv budi se kobna ideja, da sloboda sastoji u neposlušnosti prava svakom zakonu.

D' Azeglio

Libertà va cercando, ch' è si cara,
Come sa chi per lei vita rifiuta.

Dante, Cist. I.

...za slobod se stara
Nad svim milu, kô što dobro éuti
Tko za slobod i život pregara.

Prevod Biskupa Uccellini-a

Sloboda! Ova riječ učinila je više zla, nego sve dinastije i inkvizicije zajedno. Država, koja hoće živjeti, ne može dati slobode.

Napoleon III.

Sloboda je gdjegdje puki žubor riječi, sloboda je gluhi prazni zvuk, no kod nas to geslo danomice opet budi kucaj svih srdaca gdje ti pogled stane, plamenom je zapisano i naokolo vječnim zvonom zvoni, prvim je našim uzdahom svakoga jutra, a na večer posljednjom molitvom.

Svátopluk Čech

Pravda je jedna i istina je jedna. Kad nas one obasaju, onda će se ukazati i zla-

Naši dopisi

SV. MISIJE U SALJSKOM DEKANATU

Nakon punih 35 godina obavili su časnioci franjevci Augustin Juričić i Pavao Dodić, provincije sv. Jeronima, svete Misije u saljskom dekanatu. Radili su u drugoj polovini studenoga i prvoj polovini prosinca o. g. Počeli su sa župom Veli Rat, te obašli Dugi Otok (osim Sali, gdje su bile misije koncem 1931.) Ravn i ova Iža. Usve 12 župa. Oci misionari su željeli obaviti taj posao još prije Božića, a kako to nije bilo moguće, priskrbo im je u pomoći trecoredac o. Pavao Badurina u župi Savru i Brbinju.

Casni Oci dali su si puno truda, da što više ploda donesu sv. Misije. Pa i ondje, gdje se nije očekivalo toliko ploda, bilo ga je dosta, uz Božju pomoć.

Sama pojava 70-godišnjeg sijedog stareca o. A. Juričića govorila je dosta, a nekim nijihove propovijedi o Bogu, o duši, ljubavi prema Bogu, proti psosti — itd. Staleške pak propovijedi ocima — materama, muževima — ženama i mladićima — djevojkama, svijedjele su se puku veoma. Zahvaljujući životu, da im se nije bilo moguće lako oteti. Pune tajanstvenosti bile su večernje procesije, jedne s kipom ili slikom Bl. D. Marije i užeženim svjećama u rukama, s Presvetim druge, s križem treće večeri. Te su procesije bile kao dopuna propovijedima.

Hvala Preuzv. Biskupu i Apostolskome našem Administratoru, koji je vrucu nastojao, da se održe ove misije, a hvala i vama, časnioci, koji ste podnosište žetinu dana i žegne kao i svoj braći svećenicima, koji su pomogli ispozivajući puk.

Dovidova, bar do nekoliko godina, kad toliko dobra nosite! —

Prodekan

BOŽIĆ U BIOGRADU n/m

Badnja je noć. »U se vrime godišta« ori se po svim kućam. Malena se djeca spremaju na počinak, a stariji na ponosku. I ona bi najradije skupa s velikima, ali su ipak zadovoljni, jer Mali Isus nije ni njih zaboravio. Casne sestre iz dječjega zabavista priredile su im popodne ugodno iznenadenje. Mali Isus donio je svakome lijepi dar, ni u krevetu ne da im se od njega rastati.

Crkva je puna, ... pjeva se jutrenja, ... ponoć se približava. Kad najednom orgulje zabrujaše, pjevači pjevaju »Slava va višnjih Bogu«, a crkva zapliva u moru svjetla. Sve su oči okrenute prema sredini crkve. Na najvidnijem mjestu stope usred borove šume velike jaslice. Na modrom zimskom nebnu vidje se zvijezda, a po borilima svjetluca snijeg »Kao u podne svjetlost bi i na našim jaslicama. Svjetlo nebrojenih malih žaruljica da valo im je čaroban izgled.

I veliki oltar bio je iskičen baš u božićnom stilu. Casne sestre Presv. Krvi uložile su sav mar i znanje, da što ljepše proslave Malog Isusa i obraduju svoju dječetu, što im je u punoj mjeri uspjelo. Osobito skladno pjevanje crkvenoga zboru sve je zadivilo. Biograđani se osjećaju sretnima, što ih imaju u svojoj sredini.

tna sloboda za sve nas. Još Hrvatska nije propala... J. M.

*
Svak teži za slobodom nadu sve.
Della Casa
*
L'amor di libertà, bello, se stanza
Ha in cor gentile, e se in cor basso e
lordo
Non virtù, ma furore e scelleranza.
Monti

NAŠ PODLISTAK. Preporučamo, da se naši cijenjeni čitaci, a osobito naša mladež, okoriste današnjim lijepim iskricama. Mi nemamo iskrice poput drugih naroda, u posebnoj knjizi sakupljenih, već koju imalenu i nepotpunu knjižicu. Zato ćemo katkada iznijeti neke znanimenitije. Danas počinjemo s iskricama o slobodi. Zasluzuje, da ih stanoviti ljudi dobro promisle i svoj rad prema njima uđese, a napokon i nauče, što je ta blažena sloboda. — Glasoviti muževi, koje ćemo spominjati, znat će nam kazati nešto više i bolje negoli neki duševni patuljci i književni nadničari, koji se postavljaju apotistički na katedru, te vas silom, a katkada s *aumentum a baculo* (sabatini) hoće da pouče, što je sloboda; a oni je pak shvaćaju, sve i u svemu, da si nadu korist. — Ovakvo mnogi shvaćaju zlatnu slobodu, taj dragocjeni dar Božji, te ne poznaju ni mjere, ni obzira nemaju, kada ih spopane bijes i srdžba, ako ne mislite, kako oni hoće i ako se njima ne prilagodite.

Božićna radost ne bi bila potpuna, kad umj., uoči blagdana sv. Triju kraljeva. U gradskoj župi počet će blagoslovljivanje u četvrtak u 8.30 s. ujutro.

SVIM ČLANICAMA »ŽIVOGLA SVIJETLA« javljamo da je nakana klanjanja za sljedeći tjedan (1.—7. 1. 1939.): za naše »Živo Svetlo«, da se ono što bolje razvije i uspije u novoj godini te da njegove članice budu što bolje, revnije i po božnje — Don Ante Radić.

U FOND NASEGA LISTA doprinio je: Don Franjo Antunović (Turanj) Din 20 mjesto brzjavne čestitke mlađencima dru Antu Karanušiću i Zdenki Jerinić. — Uprava harno zahvaljuje.

Razne vijesti

RAD GLAVNOG BIRACIČKOG ODBORA. Glavni birački odbor nastavlja rad, koji će trajati i za vrijeme praznika. Radit će u glavnim sekcijama, koje još nisu svršile s pregledom materijala i sabiranjem glasova. Neke su sekcije već gotove. Računa se da će Glavni birački odbor moći da završi rad najdalje do 12. siječnja. To je krajnji rok do koga će se morati da obavi cijelo posao. Ako izvjesne sekcije budu ipak nešto brže radiće, onda bi plenum mogao da svrši posao i objavi izvještaj i nešto prije ovoga krajnjeg roka.

SUKOBI NA GRANICI FRANCUSKE I TALIJANSKE SOMALIJE. Francusko-talijanski spor postaje sve teži. Pariški listovi puni su vijesti, preneseni iz talijanske stampe, prema kojima Italija traži, da joj se odstupi neki teritorij, naročito Džibutu, kao luka na Crvenom moru, koja Italiji osigurava izlaz iz Abesinije. Listovi opozicije javljaju, da je akcija Italije u Džibutiju i Somaliji već započela. U Džibutiju su navodno priredene protufrancuske demonstracije, a 500 talijanskih vojnika da je prekoračilo granicu Somalije za 30 km, te da se nalaze 90 kilometara udaljeni od Džibutija.

ORGULJAŠKI TECAJ U ZAGREBU. Na inicijativu Nadbiskupijske Centrale Katoličke Akcije u Zagrebu imao bi se od 9. I. do 30. III. 1939. godine držati u Zagrebu »orguljaški tečaj«. Ovaj je tečaj namijenjen sadanjim i budućim seoskim orguljašima, pa su u tu svrhu ovih dana poslane okružnice svećenstvu zagrebačke nadbiskupije kao i nekim biskupskim ordinarijatima kod nas. Tečaj će se držati u jednoj kanoničkoj kuriji, koju je u tu svrhu spremno ustupio zagrebački Kaptol. Tečaj će voditi g. Božo Antonić, nastavnik pjevanja na zagrebačkoj oglednoj školi, uz suradnju g. Ive Kokota, gimnazijalnog katechete. Na tečaju će se predavati uz klavir i orgulje, elementarna teorija i harmonija, solfeggio i pjevanje. Tečajima će se dati prilika, da paralelno s ovim tečajem mogu slušati predavanja iz zadrugarstva i još neka, koja će biti na korist njima i mjestu njihovoga budućeg rada. Tečajima će u istim prostorijama slušati predavanja, vježbati i stanovati. Naide li ova dobra inicijativa na razumijevanje, to bi bila jezgra, iz koje bi se kasnije mogla razviti »Crkvena glazbena škola«. Detaljnije informacije daje Nadbiskupijska Centralna Katolička Akcija (Sekcija za crkvenu glazbu) u Zagrebu, Nadbiskupski dvor.

ZA IZGRADNJU NOVIH TVORNICKIH UREDENJA I U SRHU PROŠIRENJA TVORNICE ALUMINIJU U LOZOVU stiglo je u Šibenik 11 vagona raznog željeznog materijala, od čega 4 vagona mašinerija i 2 vagona elektrodne mase, te 5 vagona željeznih konstrukcija.

SLUŽBENO SAOPĆENJE O DOGOĐAJIMA U MARIJI BISTRICI. Izdano je ovo službeno saopćenje: Na dan 24. o. in. oko 23.30 sati jedna veća grupa seljaka, zgrijana pićem koja je bila došla iz okolice u Mariju Bistrici na ponosku, napala je pucanjem iz vatrenog oružja, kamenjem i kolcima žandare, koji su bili u svojoj stanicici i polupala je sve prozore na zgradu. Pozvani od komandira stаницice u ime zakona da prestanu s napadom i da se razidu, na-

padači su uz pučnjavu, proteste i razne nedopuštene poklike produljili s napadom na zgradu i žandare, koji su uslijed ovoga po propisu svoje službe u obrani upotrebljavaju oružje od čega su se napadači razbjegli. U sukobu je poginula jedna osoba, ranjeno je pet osoba, od kojih je jedna kasnije umrla u bolnici. Jedan viši činovnik Banske uprave i jedan viši žandarmerski časnik odmah su upućeni na lice mješta radi izvida.

Hrana duše

JERONIMSKE KNJIGE ZA GOD. 1939. Najpoznatiji i najstariji hrvatski kandler »Danica«, kao i prve knjige ugledne naše prosvjetne ustanove Hrvatskoga Književnoga Društva sv. Jeronima u Zagrebu, ižišle su ravno prije 70 godina, pa je ovogodišnja skupina knjiga »Jubilarno sedamdeseto godište«. Da se ta rijetka zgodila naročito istakne, ove je godine izdano 9 knjiga s osobito biranim sadržajem, a po posebnom uredničkom rasporedu kroz daljnjih će se 5 godina u nizu od pedesetak knjiga obraditi cijelovito najvažnije grane ljudskoga znanja, potrebne današnjem čovjeku sela i grada, pa bi time svatko, tko kroz te godine nabavlja i čuva jeronimske knjige imao jednu enciklopedijsku kućnu knjižnicu. Ovogodišnje knjige Društva sv. Jeronima jesu ove: 1. Kalendar »Danica« za god. 1939. 2. Zbirka članaka o današnjim državnicima (Franjo, Musolini, Hitler, Staljin? i dr.) 3. Pjesničke pripovijesti od Milana Pavelića »Zvjezde«. 4. Pripovijesti seljačkoga književnika zastupnika Mije Stuparića »Ispod Gatičke planine.. 5. Ratarska kemija od stručnjaka dra M. Mohačka »Kako se braniti bilje«. 6. Pripovijesti iz Bosne od Vinko Grmovića »Majki priča«. 7. Pučka geologija »Naša Zemlja« od prof. B. Babića. 8. Prvi dio pučke liturgike od D. Kukalja »Žrtva Novoga zavjeta« i 9. Studija prof. visoke ekonomsko-komerčijalne škole dra M. Ivšića »Gospodarski život na selu«. — Svih 9 knjiga stoji za članove din. 50, prvih 5 dinara 25, a prve 3 dinara 15. Članarina je jedamput zauvijek dinara 10. Naručuje se ili kod mjesnoga jeronimskega povjerenika ili izravno kod Hrvatskoga Književnoga Društva sv. Jeronima, Zagreb, Trg Kr. Tomislava 21. — U Šibeniku se Povjereništvo nalazi u Trafici »Karitas« (kraj kazališta).

SVETO PISMO STAROGA ZAVJETA u prevodu s komentarom sveučilišnoga profesora dr. Antuna Sovića ima da izade u četiri vezana i lijepo opremljena sveska. Prevod je izrađen sa židovskog i aramejskog izvornika. U komentaru su navedene i židovske riječi sa židovskim slovima i njemačke riječi s varijantama. Prospekti s ogledima može se dobiti od Nadbiskupijske Centralne Katoličke Akcije, kod koje se vrše prenumeracije. Svaki će svezak za prenumerant stajati 250 dinara, što se može platiti i u mjesечnim obrocima po 25 dinara. Djelo može izaći tek onda, ako se prijavi bar 500 prenumerantata. Da se može što prije početi, neka se prenumeranti požure s prijavama.

LITURGIJSKI KALENDAR ZA 1939. Uprava knjiga katoličkoga života javlja ovim putem svima, koji se kod svoje mješne pobožnosti služe Rimskim misalom na hrvatskom jeziku, da će novo godište Liturgijskog kalendara za godinu 1939. pravodobno izaći iz štampe i biti dostavljen svima, koji su ga već naručili ili se za nj zanimali. Time se ujedno oponizljuje sve prijašnje protivne obavijesti, kao da Liturgijski kalendar više ne će izlaziti.



SVOJ K SVOME!

Čast mi je obavijestiti gg. župnike te cij. crkvene bratovštine i samostane, da u svojoj tvornici izrađujem voštane svijeće iz najboljih voštanih surovgata, koje se ne krive ni u najvećoj vrućini, lijepo gore te ne kapljaju niti dime, za što imam mnoga priznanja i jamčim.

CIJENE BEZ KONKURENCIJE:
TVORNICA VOŠTANIH SVIJEĆA NIKO JURAS - ŠIBENIK

SVOJ K SVOME!

Čest mi je obavijestiti gg. župnike te cij. crkvene bratovštine i samostane, da u svojoj tvornici izrađujem voštane svijeće iz najboljih voštanih surovgata, koje se ne krive ni u najvećoj vrućini, lijepo gore te ne kapljaju niti dime, za što imam mnoga priznanja i jamčim.

CIJENE BEZ KONKURENCIJE:
TVORNICA VOŠTANIH SVIJEĆA NIKO JURAS - ŠIBENIK